

GAZETA KRAKOWSKA

N° 53.

200
300

Z KRAKOWA DNIA 3. LIPCA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Berlina d. 18 Czerwca.

Gazety tutejsze umieściły dwie odezwy Królewskie, wydane w Paryżu dnia 3 Czerwca, jedną do ludu, drugą do woyska, w których dziękują im za okazane męstwo i wytrwałość w ostatniej wojnie.

Daley umieścily też gazety własnoręczne listy Króla.

1) Do Banderza Barona Hardenberga, w którym dziękując mu za jego usługi, wynosi go wraz z potomstwem do godności Książęcy, zachowując sobie dać mu jeszcze inny dowód wdzięczności przez wyznaczenie dóbr dla niego i potomstwa.

2) Do Feldm. Blüchera. — Nadał mu godność Książęcy pod imieniem Kcia Blüchera z Wahlstadt, a potomstwo jego, do godności Hrabior z zatrzymaniem nazwiska Blüchera z Wahlstadt. Przynajmniej oraz wyznaczyć mu dobra.

3) Do Jenerala piechoty Yorcka. — Wynosi go z potomstwem do godności Hrabior, przyrzekając wyznaczyć mu dochód z dóbr.

W podobnychże listach wyniósł Król do godności Hrabior z obywatelstwem nadania

dóbr: Jenerala piechoty Kleista z nazwiskim Kleista z Nollendorff; — Jen. piechoty Bülowa, z nazwiskiem Bülowa z Dennewitz; Jen. Gneisenau; — Jen. piechoty Hrabie Taueuziena z nazwiskiem Taueuziena z Wittenberga.

Ministra swojego spraw zewnątrznych Hr. Goltz mianował Król W. Marszałkiem dworu, i orderem orła czarnego zaszczycił; Kcia Sayn-Wittgensteina mianował tajnym Stanu i Policyi Ministrem, z zatrzymaniem urzędu W. Podkomorzego; tajnego Radcę Stanu Schuckmana Ministrem spraw wewnątrznych; Jen. Majora Boyen Ministrem woyny. Jeneralnemu Dyrektorowi Poczty Segebarthowi nadał tytuł Jasnemu Wielmożnego. Ministrowi sprawiedliwości Kircheisen dał order orła czarnego.

W reskrypcie Królewskim pod d. 3 Czerwca do Barona Hardeuberga wyraził Król, iż gdy dla rozmaitych okoliczności powrót jego do stolicy jeszcze spóźni się nieco, administracya krajowa zostawać ma, iak dotąd, pod najwyższym tegoż Kanclerza dozorem i kierunkiem. — Mini-

sterium złożone z Ministrow Spraw Zewnętrznych: Sprawiedliwości, Skarbu i handlu, Wojny, Policji, i Spraw wewnętrznych zbierać się ma raz, lub więcej jeżeli potrzeba, w tygodniu, pod przewodnictwem Kanclerza. — Rada Stanu ma być także iak najprędzey czynną. — Ustanowione pod czas wojny Gubernie wojskowe między Elbą a granicą Rossyjską, ustaią, i administracya onych do dawnych władz powraca. Zatrzymują się ieszcze! do nieiakięgo czasu Gubernie wojskowe na lewym brzegu Elby.

Wyruszył ztąd do Francyi 12sty oddział jeńców Francuzkich, złożony z 300 ludzi.

2 Kopenhagi d. 28 Maja.

W Anglii wyszło ciekawe pismo: *O losunkach na Północy*, które w przeciągu trzech tygodni trzy razy przedrukowane było.

W Chrystyanii (w Norwegii) ziawiły się dwa projekta do konstytucyi; jeden wydany przez naczelnego Kommissarza wojennego Sabelowa, a drugi przez Lektora Adlera i Swensena; oba są tak rozwlekle, i zapuszczaią się w tak drobne szczegóły, że je za xięgi praw uważać można. Pierwszy s częólniey zawiera osobliwsze artykuły, iako to naprzykład, aby założony był instytut dyplomatyczno-edukacyjny dla 12 przyszłych Posłów; Królowi wyznacza 100,000 talarów srebrnych rocznego dochodu. Wypracowaniem zaś prawdziwej Konstytucyi dla Norwegii zajmowała się Kommissya na ten koniec postanowiona w Eidswold, którey projekt przyjęty już od Seymu składa się z 11 następujących artykułów: 1) Norwegia ma być krajem niepodległym. 2) Xże Chry-

styan jest Królem dziedzicznym. 3) Narod postanawia podatki. 4) Władza prawodawcza jest przy Reprezentantach; władza sędziowska niepodległa; Król ma władzę wykonawczą, tudzież 5) prawo przebaczenia; 6) prawo wypowiedzania wojny i zawierania pokoju. 7) Wszystkie religie są cierpiane, ale Żydzi nie będą wpuszczani do kraju. 8) Wszystkie stany należą do konskrypcyi. 9) Niema żadnych osobistych ani dziedzicznych prerogatyw; niema szlachty. 10) Obywatele prawnie tylko mogą być więzieni i sądeni. 11) Wolność druku nieograniczona.

D. 19 Kwietnia obrany był Xże Chrystyan 80 głosami (Królewicz Szwedzki miał 11, a Wedel-Jarlsberg 4 głosy, tenże przy obraniu Następcy tronu Szwedzkiego miał także 2 głosy.) Xże Chrystyan nie przyjął ieszcze uroczyscie korony.

Stosunki nasze ze Szwecyą nie są najlepsze, i dla tego czynią się tu przygotowania wzniecające obawę; z tem wszystkim spodziewaią się, że pokoy będzie zachowany. Zadanie Królewicza Szwedzkiego ciągnięcia z wojskiem przez Danią miało być odmowione; zapewne także rząd nasz nie zechce ogłosić Xcia Chrystyana za odpadłego od następstwa tronu, chociaż nie odmowi współdziałania swego iakin kolwiek bądź sposobem, aby Szwecya odebrała Norwegią.

Generał Waltersdorf ma być przeznaczony iako Poseł Duński do Francyi przy Ludwiku XVIII.

2 Londynu d. 14 Czerwca.

Dway wysocy Monarchowie, którym Europa nieskończenie jest obowiązana, d. 6 b. m. wysiedli w Dover na ziemię W. Brytanii. Z Cesarzów Rossyjskich drugi

odwiedza Anglią, (*) lecz pierwszy z Królów Pruskich.

Oto jest w krotkości co zaszło od przybycia NN. Cesarza Rossyyskiego i Króla Pruskiego do Anglii:

D. 6 popołudniu o godzinie 1 wyłynęli oba Monarchowie z Boulogne. Królewicz Xże Klarencyi zaprowadził obu Monarchow na admiralski okręt Impregnable, na którym kilka pokoiow było dla nich nayprzepyszniej i naywygodniej urządzonych. Reszta floty składała się z fregat Jason, Rinaldo, Monarchini, Królewny Karoliny, 5ciu innych wojennych okrętow i kilkunastu szalup. Przy pomyślnym, ale potężnym zachodnim wietrze ukończona została przeprawa około godziny 5tey; wszelako dla ubytku wody okręt Impregnable musiał zarzucić kotwice i na łodziach przewożono podróżnych. Na mielizynie rozbito most, po którym Monarchowie suchą nogą na ląd wyszli. Przygotowania te zabrły jednak półtory godziny czasu; dla burzy i ubytku wody nie można było zbliżyć się do miejsca na wyładowanie przeznaczonego, i było już w pół do siódmej gdy wysocy Cudzoziemcy weszli na ziemię Angielską. Wszystek lud okrętowy otrzymał w podarunku 20,000 ł. szt. (800,000 złp.) Na brzegu byli Monarchowie od przeznaczonych do ich usług

Szambelanow Lorda Jarmouth i Bentink, i Hrabiego Roszlyn w imieniu Xcia Rejenta powitanemi. Królowi Pruskiemu towarzyszyli: Królewiczowie Następca tronu, i jego brat młodszy, Xże Wilhelm (synowiec Królewski), Xże Wilhelm brat Królewski, Xże August Fruski, Feldmarszałek Xże Blücher, Kanclerz stanu Xże Hardenberg, Szambelan Baron Humboldt, &c. Cesarzowi Alexandrowi: Xże Adam Czartoryski, Hrabia Nesselrode, Baron Anstetten, Jenerał Czerniszew, nadworny Lekarz Wyllie, &c. D. 5 jeszcze w wieczor przybyli do Dowru Xże Metternich, Rossyyscy Jenerałowie Barclay de Tolli, Platow i Hrabia Toistoy, a d. 6 rano Xże Henryk Pruski, brat Królewski.

Dla Cesarza Rossyyskiego naitę był w Dowrze przez iego posła przy dworze Angielskim Hrabiego Lieven osobny dom, dla Króla Pruskiego i iego familii inny był przygotowany. Oba Monarchowie z swoją familią i orszakiem iedli obadwo Królewicza Xcia Klarencyi. Reszta dworu iadła u Lorda Jarmouta. Cesarz Alexander doznał pod czas przewozu nieco ekliwości, które nieoddzielne są od podróży morskiej, ale za wysiedzeniem na ląd ustały. Król Pruski uniknął ich, ponieważ naywięcey na przodku okrętu bawił, dla przypatrzenia się burzliwemu morzu.

(*) W Styczniu 170 roku Piotr I. popłynął z własnem poselstwem z Hollandyi do Anglii. Król Wilhelm III, wysłał po niego swoy statek z dwiema wojennymi okrętami. Cesarz nie przyjął ofiarowanego mu w zamku mieszkania, ale obrął sobie w Depfort, gdzie własnemi rękami pracował nad wojennym okrętem. Jedy-nym iego towarzyszem był Jenerał Le Fort. Król Wilhelm ełgnie pozwolił mu zaciągnąć do swej służby Angielskich cieśłow okrętowych, i t. d. Jeometra Ferguson z Szkocyi pojechał z nim, gdy na końcu Maia 1708 roku opuścił Anglii. Na okręcie, który mu Wilhelm darował, powioził do Rossyi z sobą 3 okrętowych kapitanow, 25 kapitanow kupieckich okrętow, 40 porucznikow okrętowych, 30 chirurgow, 250 kanonierow, 300 rzemieślnikow. Naypiękniejsze widowisko, które mu Król Angielski dał i mogł dać, było wystawienie brwy morskiej. Przez wdzięczność dał Margrabi Carmarthen pozwolenie wprowadzania tytoniu do Rossyi. Do tey chwili palenie tytoniu było w Rossyi za grzech poczytane.

D. 7. Wszystko było do wyjazdu Monarchow z Dover przygotowane. Miał on o 9tej z rana nastąpić; w Canterbury, na przeciwko dawnego katedralnego kościoła było śniadanie przygotowane. Most pod Rochester na Midwai był już przyozdobiony; liniowe okręty przy Chatam pod żaglami. Na całej drodze były okna Rossyyskimi, Pruskimi i Angielskimi banderami przyozdobione. Cały gościniec 72 mil (14 Niemieckich) wynoszący, wypełniony był ludem. Wszystko oczekiwało spokojnie godziny 6 wieczornej, o której miał wjazd nastąpić, gdy o 3ciej rozeszła się wiadomość, że oba Monarchowie, którzy o 4tej z rana inkognito wyiechali z Dover, znajdują się od 2 godzin w Londynie.

Cesarz Alexander pojechał w cztero-konnym powozie swojego posta Hrabiego Lieven bez najmniejszej powierzchownej ozdoby, i o godzinie w pół do trzeciej wysiadł równie niepoznany do pałacu w Pultney (gdzie jego siostra Xżna Oldenburska mieszka. Na wschodach potkał go Xże Gagarin, który zaraz się wrócił i dał Xżnie znać, która uściskała go przy-zewnętrznych drzwiach. On ucałował jej małego syna, Xcia Alexandra. Zaledwo kwadrans z sobą zabawili, gdy jego przybycie stało się głośnie; Cesarz pokazał się zgromadzonemu ludowi z balkonu, który go radosnie powitał. O godzinie w pół do piątej pojechał Cesarz z Hrabią Lieven i w jego powozie do Xcia Rejenta, który go serdecznie, ale równie, stosownie do jego życzenia, cicho przyjął. Ztamtań powrócił Cesarz do swej siostry, i dopiero w powrocie spotkał przeznaczony na assistencya dla siebie szwadron gwardyi. Wieczera sam

tylko Cesarz iadł z swoją siostrą, ale ulegając natłokowi ludu, pokazywał się kilkokrotnie aż do 11tej z balkonu. W części Królewskiego pałacu St. James, którą Królewicz Xże Kumberlandyi zajmują, przygotowane były dla Cesarza apartamenta, i tam aż do godziny 8 w wieczor czekała przeznaczona na służbę u niego jazda; rozumiano bowiem, iż tymczasowo tylko do swej siostry wysiadł, i tam się przeniesie, ale potem kazał odpowiedzieć, iż nie przyjmie tego mieszkania.

Król Pruski przyjechał w pocztowym powozie, równie niepoznany jak Cesarz, około godziny 3ciej do przygotowanego dla niego mieszkania w domu Królewicza Xcia Klarencyi, gdzie szambelani, Królewska liberya i straż honorowa na niego czekali. O 4tej w towarzystwie tylko jednego adjutanta odwiedził Xcia Rejenta, gdzie tak jak Cesarz bez wszelkiego obrzędu był przyjęty i zabawił pół godziny. Za powrotem do siebie odwiedzili go Xże Oranii i Xże Oldenburski, a on odwiedził potem na przeciwko swojego pałacu mieszkających Królewiczow Xięstwo Jorku. O 9tej w wieczor przyjechał Królewicz Następcza tronu do mieszkania swojego oycy.

Oba Monarchowie przyzwyczajeni do obozowego życia i odwykli od wygod, nie używają wiele przygotowanych dla nich sprzętów. Zamiast na przygotowanej pościeli, sypia Cesarz na własnym materacu; Król Pruski rozkazał z sypialnego swojego spokoju wszystkie kosztowne sprzęty wynieść; zostawił tylko stolik i krzesło i sypia na swoim materacu i skorzanych podszkach.

Dnia tego iadł Cesarz obiad u swoiey siostry, Xżny Oldenburskiej, a Król Pruski z swoia famiia, Xiążętami Meklenburskim, Oranii, Królewiczami Xciem Jorku i Kambridgi, &c. u Xcia Rejenta.

D. 8. Nazajutrz rano o godzinie 7mej ogladał Cesarz z swoia siostrą Wielką Xżną Katarzyną (Xżną Oldenburską) ogrody Kensington. Gdy J. C. Mość przez Hyde-park przeieżdżał, kazał się zatrzymać i przypatrzył się cwiczącym się tam rekrutom. Tegoż dnia ogladał Cesarz opactwo Westminsterkie i iego okolice. O iwszey popołudniu udał się Cesarz w powozie Xcia Rejenta, przy assystencyi honorowey straży, do pałacu St. James. (*) Lord Jarmouth towarzyszył J. C. Mci jako szambelan. Przeszło przez 3 godziny odbierał tam Cesarz hołd od pierwszych osób stolicy. O zgiey przybył tam Xże Rejent w towarzystwie Królewicza Xcia Jorku i Lorda Castlereagh. Xże Rejent miał na sobie marszałkowski mundur i ozdoby orderow podwiązkowego i S. Andrzeia. Cesarz przyjął go u wschodow. Wszystkie osoby stawiane były przed Cesarzem przez iego szambelana i posła; znajdowali się pomiędzy nimi Ministrowie Angielscy, postowie zagraniczni, obcy Xiążęta i officerowie. Po półgodzinney audyencyi powrocit J. C. Mość do domu Pultney; Xże Rejent odprowadził go do wschodow.

Xże Rejent odwiedził po Cesarzu Króla Pruskiego. Za nim iechała znaczna liczba cudzoziemcow, pomiędzy którymi znajdował się także Hrabia Platow. Gwardya piesza stała w prawdzie dwiema szeregami, ale lud nie był do wstrzymania, wszędzie przedzierał się, chwytal i ściskał za rękę Heim. Platowa. Król Pruski

otoczony był Xiążętami krwi swoiey; stał także przy nim Feldmarszałek Blücher i miał na sobie order orła czarnego z wizerunkiem Xcia Reienta.

Tegoż dnia o godzinie 5 po południu były u Królowey pokoie. Cesarz udał się tam z Xżną Oldenburską. Potem stawionemi przed Królową byli Xiążęta Metternich i Radziwiłł. Ow pół dosiodmey przyjechał Król Pruski z swoiemi Xiążętami i w towarzystwie Lorda Bentink.

O godzinie 7mej udała się Królowa na obiad do Xcia Reienta do Carletonhouse, na którym znajdowali się Cesarz Rossyyski z swoia siostrą, Król Pruski z swoiemi Xiążętami, Królewiczowie Następcy Kawarski i Wirtemberski, Xże Następca Oranii, Królewicz Xże Jorku z swoia małżonką, Królewiczowie Xiążęta Kentu i Kambridgi, Xże Karol Meklenburski, Xiężniczka Karolina (córka Xcia Reienta) Xżna Zofia Glocestru i Xże Radziwiłł. Kolumnady Carletonhouse były najwyższymi oświecone. Facjata wystawiała szereg palmowych drzew z zielonemi liśćiami; w odstępach pomiędzy nimi wieszano się gały laurowe wieńce z cyframi panujących Domow Austrii, Rossyi, Pruss i Francyi.

D. 9. Wczoray ogladał Cesarz z swoia siostrą kościół S. Pawła i przyięty był od Biskupa Londyńskiego i Herefordskiego. Ztamąd udał się do Towru; obejrzał część portu, w której stawaia okręty wschodnio-indyyskiey kompanii, i inne zakłady.

O godzinie 2giey popołudniu przyjął Xże Rejent w Carletonhouse obu Monarchow, Xiążęta zagraniczne, Xiężęta braci swoich, i znakomitszych Anglikow. N.

(*) Cesarz przestał na mieszkaniu u Xżny Oldenburskiej, ale w przeznaczonym dla niego apartamencie w St. James dawał audyencye.

Cesarz miał na sobie mundur Angielski i ozdoby podwiązkowego orderu, a N. Król Pruski mundur gwardyi. Oba Monarchowie przyymowani byli z honorami Jwoyskowemi. Xże Rejent miał na sobie zagraniczny mundur i wyszedł przeciw nim aż do bramy pałacowej. Xże Rejent złożył potem kapitułę orderu podwiązkowego, która pamiętną będzie w rocznikach Angielskich. Herold wprowadził kawalerów i urzędników do sali, w której nie było jeszcze tak liczne zgromadzenie. Xże Rejent w wielkim ubiorze, mając po prawey ręce Cesarza Rossyyskiego, który znajdnie się już w liczbie kawalerów, i miał na sobie kawalerski płaszcz, którego on nosił Lord Jarmouth, wszedł do sali i usiadł na krześle obok tronu. Cesarz Rossyyski usiadł po prawey jego stronie, a po lewey stało dla Króla Pruskiego przeznaczone krzesło, gdy zostanie kawalerem. Biskup Saliburski przeczytał uchwałę, mocą której Król Pruski mianowany jest kawalerem orderu, oddając z tego powodu sprawiedliwość tego przymiotom. Król Pruski wprowadzony był przez Xiążęta Jorku i Kentu; Xże Rejent zawdziął na niego znaki orderu, uscisnął go, co wszyscy kawalerowie uczynili, i kazał go na przeznaczone dla niego krzesło zaprowadzić. Potem czytał kanclerz inną uchwałę, mocą której Cesarz Austryacki mianowany jest kawalerem orderu i od formalności wprowadzenia uwolniony. Trzecią uchwałę Hrabia Limerpool i Hrabia Castlereagh przy ctemi zostali członkami orderu i wprowadzonymi. Nakoniec przeczytał kanclerz czwartą uchwałę, mocą której nikt nie może być za członka orderu przyjęty, wyjąwszy Królewiczów,

poki stosownie do statutu liczba kawalerów nie zmniejszy się do 25.

Po skończoney kapitule wprowadzony był Lord Prezydent Londynu i członki rady mieyskiy do tronowey sali i złożyli Xciu Rejentowi życzenia z powodu zawartego pokoju, które Xże Rejent łaskawie przyjął i na nie odpowiedział.

D. 10. Dzisiaj rano pojechali Cesarz Rossyyski i Król Pruski do Ascot, dla przypatrzenia się wyścigom konnym. W drodze zatrzymali się w Richmond i Cesarz wyznał, iż co do położenia, nie widział piękniejszego mieysca. Wyjechawszy z Richmond oddzielili się Monarchowie od siebie przez błąd postyliona, ale wkrótce znowu się ziechali. Gdy o godzinie 1 wszy przybyli na plac wyścigów, byli od tyśiącznych widzów radosnem okrzykami powitanemi. Z Cesarzem przyjechała Xżna Oldenburska &c. Byli tam obecni oprócz Królowey, Xcia Rejenta, Xże Oranii, Xże Walstadt (Feldm. Blücher), Hetman Platow, &c. Wyścigi ukończyły się o godzinie 4. Jeden z koni Xcia Rutland odniósł pierwszą nagrodę. Najjaśniejsze osoby jadły potem razem obiad u Królowey w Frogmore, niedaleko Windsoru, u stołu na sto osob nakrytego, i około północy do Londynu powróciły.

D. 11. Oglądał N. Cesarz z swoją siostrą, Xciem Oranii, &c. bank Angielski, kazał sobie pokazać całe urządzenie, i oświadczył, iż to co widział, potwierdza zupełnie chwałę, która Anglii to urządzenie u całego świata jedna. J. C. Mośc raczył potem przyjąć zaproszenie na śniadanie u Dyrektorów banku.

O godzinie 5 popołudniu udał się J. C. Mośc do apartamentów Królewicza Xcia

Fumberlandvi, gdzie Lord Prezydent Londynu z członkami rady miey kiey podał mu adress powitania, na który Cesarz odpowiedział w Angielskim ięzyku iak następuje:

„ I ziękuję wam za ten uprzejmy i pochlebny adress. Od dawna było moiem życzeniem odwiedzić ten kraj, i tem miley mi teraz znaydować się pomiędzy wami, że po chwalebney woynie Europa otrzymała pokoy, który, iak się spodziewam, długo trwać będzie dla szczęścia rodzaju ludzkiego Zapewniycie waszych współobywateli, iż narod Angielski zawsze moy szacunek posiadał. Postępowanie iego w czasie długiey i trudney zakończoney teraz woyny wznieciło moie i całego świata podziwienie. W woynie byłem wiernym zprzymierzyńcem Anglii; w pokoju pragnę byđz zawsze iey przyiacielem „

Potem udał się Lord Prezydent z całym orszakem do Króla Pruskiego-i podał mu podobnyż adress, na który J. K. Mość łaskawie odpowiedział.

W tymże dniu handlowa Rossyyska kompania podała obu tym Monarchom adressy. Obrzędy te zatrudniły Monarchow aż do godziny 8mej, o którym czasie udali się do Lorda Liwerpoola, gdzie razem z Xciem Rejentem iedli obiad. Po godzinie 10tej udali się na operę Włoska. Do teatru taki był nacisk, iż sprzedający bilety uciec musieli i niewiele osob zapłaciło bilety. Gdy oba Monarchowie weszli do łoży, wszyscy widzowie powstali i radosnemi okrzykami ich powitali. Ządano śpiewu „ Boże zachoway Króla „, i wszyscy widzowie narodową tę pieśń śpiewali. Xże Rejent znaydował się razem z Monarchami w iedney łoży. Po skónczo-

nem śpiewaniu pokazała się w swey łoży Xżna Waliu przepysznie ubrana (małżonka Xcia Reienta), która kilkokrotnemi okrzykami powitana została. Xże Rejent stanął i trzykrotnie iey się uklonił, co ona nawzajem z uprzejmością uczyniła. Wiadok ten sprawił w widzach nie do opisania radość. Cesarz Alexander i Król Pruski uklonili się także Xżnie Waliu. Xże Wahlstadt znaydował się bez munduru w łoży; lecz poznano go wkrótce, i okrzykami radości powitano tego bohatera. Po operze iedli Monarchowie wieczera u Lorda Castlereagh, gdzie do godziny 9ciey z rana bawili.

W niedzielę d. 12 znaydowali się na nabożeństwie Król Pruski w Westminster-skim kościele, a Cesarz Alexander w Rossyyskiej kaplicy. O godzinie 3giey popołudniu udali się Monarchowie konno z orszakiem przeszło 100 osob do Hydepark. W wszystkie powozy i konie stolicy zdawały się tam byđz zebrane. Nautok okół Xcia Wahlstädt tak był wielki, iż przymuszony był zsiąść z konia i udać się do ogrodu Kensington, lecz i tam nie uchronił się cie' awey publiczności.

Wczoray d. 13 wsiędli wysocy goście na statki i popłynęli do Woolwich, gdzie obeyrzeli nowy liniowy okręt Nelson o 120 działach, zbrołownią i warsztat. Czynniono tam także doświadczenie dzielności rac Kongrewskich w obecności ich wynalazcy.

Dziś d. 14 wyiechali oba Monarchowie do Oxfordu, i jest to nieiako pierwsay dzień ich wypoczynku po ustawicznych w Londynie oznakach radości.

W Portsmucie poczynione są Przygotowania do wystawienia morskiej bitwy. Xże Rejent towarzyszyć im tam będzie

W przyszłą sobotę daie miasto Londyn wielką ucztę na ratuszu dla Monarchow.

Co wieczor był Londyn aż do d. 12 najpiękniey oświecany.

Wczoray podany został parlamentowi rachunek tego rocznich wydatkow; wynoszą one 75,624,000 (w które wchodzą 4,200,000 f. szt. posiłkowych pieniędzy.)

Rada mieyska Londyńska postanowiła Xcia Wahlstädt Feldmarszałka Bluchera, Feldmarszałka Barclay, de Tolly i Hetmana Platowa udarować szpadami wielkiej wartości.

Z Paryża d. 14 Czerwca.

Uroczystość koronacyi odbędzie się d. 25 Sierpnia w dniu S. Ludwika. Mowią, iż Król mianować będzie w tym dniu 46 nowych parow.

Słychać tu, iż prefektury mają być zmiesione, a na ich mieysce intendenty znowu zaprowadzone. Przynajmniej tak projektowano.

Prezesem izby deputowanych mianował Król P. Laine.

Względem obchodzenia świąt i niedziel weszło tu od policyi powszechnie rozporządzenie. Wszelkie publiczne roboty, wykładanie towarow, i t. d. jest w tych dniach zabronione.

Były minister morski Bertrand de Molleville, autor historyi rewolucyi, którego Ludwik XVI. szczególnie szacował, powrócił do Paryża.

Kardynał Maury, któremu Papież odebrał biskupstwo Montefiascone, i P. Aubignon, dyrektor policyi w Hamburgu wydali na swoją obronę pisma, które niktogo z niewiernych nie nawrócą.

Cmentarz, na którym pochowane są zwłoki Króla Ludwika XVI, Królowey

iego małżonki i Królowny Elżbiety, kupiony został od P. Ducloseau, aby go kiedyś oswobodzoney zwrócić oyczyźnie. Pobożny i wjerny właściciel kazał tam prosty postawić nagrobek, gdzie codziennie z swoiemi corkami chwilę bawił. Na kilka dni przed wyjazdem odwiedził Król Pruski z uszanowaniem ten nagrobek i udarował P. Ducloseau na dowod swojego szacunku medalem, z wizerunkiem Króla na iedney, a napisem "wierność i miłość, na drugiey stronie. Do tego daru dołączony był w nader łaskawych i czutych wyrazach list.

W Boulogne oglądał Cesarz Bossyyski wszystkie osobliwości, a nawet były oboz pod Boulogne pieszo. Wszędzie zbiegało się mnostwo ludzi i witało radosnymi okrzykami Monarchę. Chciano ich rozpędzać, ale Cesarz nie dopuścił mówiąc: "Nigdy mi się Francuz nie naprzy" krzy.,"

Na liście parow nie znajdują się Marszałkowie Jourdan, Massena, Soult, Brune, Wiktor, Davoust i Vandamme.

Z Madrytu d. 24 Maia.

Zapewniają, iż po wielu naradzeniach między Lordem Wellingtonem i członkami nowego rządu, w których Król najwyżcey pokłada zaufania, podpisał Król oświadczenie, którem się obowiązał zwołać w jak najkrotszym czasie prawe zgromadzenie stanow. Lord Wellington jest tu nie tylko iako pełnomocnik W. Brytanii, ale wszystkich przzymierzonych Mocarstw uważany.

PP. Labrador i Lardizabal mianowanemi są przez J. K. Mość radcami stanu. Pierwszy był dawniey posłem w Toskani, a drugi radcą przy najwyższym trybunale w Madrycie; pisał on dzieło o kryminalnem prawodawstwie i był długo w niejasce u Karola IV.

DODATEK

DO N^{RO} 53.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 3 LIPCA 1814 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Nancy d. 12 Czerwca.

Zarody woyska Polskiego, pod dowództwem Jenerała Sokólnickiego, przechodząc przez miasto tuteysze, postanowiły oddać uroczysty hołd pamiętce Stanisława Króla Polskiego. W kościele, w którym znajdują się wspaniałe nagrobki tego Monarchy i jego Matzonki, na ten koniec iak nakazaley przybrany, Biskup tuteyszy odprawił dnia wczorayszego żałobne nabożenstwo, na którym znajdowali się waleczni ci wojownicy Polscy, pierwsze władze i liczni mieszkańcy miasta. Po odprawioney służbie Bożey miał Jenerał Sokólnicki przy grobie Króla Stanisława czuła mowę, która naygłębsze na wszystkich słuchaczach sprawiła wrażenie. Na którą Prefekt odpowiadając, wyraził wdzięczność Lotaryńczykow ku Arólowi, i obroczyńcy i wiecznemu ich żalu przedmiotowi. Uczucia te nową nadaią moc przywiązaniu ich ku Ludwikowi XVIII. wnukowi i godnemu dziedzicowi cnot Stanisława Leszczeńskiego, Króla Polskiego.

Z Wiednia d. 25 Czerwca.

Gdy wszystkie prowincye Austriac-

kiego Cesarstwa posłały deputacyę do stolicy, dla złożenia N. Cesarzowi hołdu swoich życzeń, raczył ie J. C. K. Mość d. 22 b. m. o godzinie 11 przed południem w obrzędowey sali przyjąć. N. Cesarz i Król otoczony od naywyższych władz nadwornych i kapitanow gwardyi, miał z tronu następującą przemowę do deputowanych:

"Po wieloletnich ofiarach i cierpieniach widzę nakoniec wdługo pożądanym dniu deputowanych od wiernych moich prowincyy zgromadzonych przy tronie, którego od wiekow podstawami są miłość i nieskożona wierność moich poddanych. Dzień dzisieyszy iest dla mnie dniem nayszczęśliwszym w życiu moim. Pokoy świata iest zawarty; udzieli on znowu spokoyności i szczęścia błogostawionem moim kraiom. Wy wierni moi poddani dopełniliscie w zupełności obowiązkow waszych względem mnie i oyczyzny. Serce moje daie mi świadectwo, iż i ia moich dopełniłem. Stałe i nieustraszenie znosiliśmy przykry ciężar dwudziesto letniej pustoszącey wojny. Lecz iuż się ukończyła; złe iest z korzeniem wyrwane; wierność, stałość moich ludow, waleczność zwyciężkiego mo-

iego woyska dokazały tego, co prawie zdawało się być niepodobnem. Potomkom naszym zostawiamy chwalebny przykład; błogostawie będą nasza wytrwałość. Z wdzięcznością uznaję, co w wszystkich częściach mojej Monarchii czynionem było dla utrzymania i przywrócenia całości. Szczególniejsze czynią mi ukontentowanie czułe dowody wierney przychylności, które codziennie odbieram nawet od oderwanych od dawna od moiego państwa, a teraz znowu przyłączonych prowincy. Im boleśniejszy był rozdział, tem przyjemniejsze jest przekonanie, że moje dzieci pod żadną zmianą stosunkow nie zapomniały swiego oycy. Pozostają nam do zagojenia głębokie rany; lecz kilka lat spokojności one zagoją. Przy duchu, który dotąd żywił moją Monarchiā, który, jak z pewnością po moich ludach sędzę, nadal ożywiać ją będzie, wszystko, choćby najtrudniejszym było, stanie się łatwym. Doświadczyliście nieszczęścia, okażcie teraz, iż umiecie kosztować szczęścia: Kochajcie państwo, którego iestęście członkami; kochajcie wasza oycyznę, ufajcie waszemu Monarsze i nie zapominać nigdy, iż powszechnie wasze dobro jest iedynym celem moiego życia.

Po tej mowie, która naygłębsze sprawiła wrażenie, oddalił się N. Cesarz do izby tajney rady, gdzie dawał audyencye poiedenczem deputacyom.

N. Cesarzowa pod czas uroczystey audyencyi miała z C. K. familiā osobne siedzenie w obrzędowey sali.

Od Galicyi są deputowanemi: Jan Kanty Stadnicki, C. K. aktualny tajny Radca i Szambelan; Hrabia Osoliński, C. K. aktualny tajny Radca; Antoni Hrabia Lanckoroński, C. K. aktualny tajny Rad-

ca; Ludwik Xże Jabłonowski, komander Ces. Austriackiego orderu Leopolda; Stanisław Hrabia Mnisek, C. K. Szambelan; Ignacy Hrabia Krasicki; Xawery Hrabia Starzeński; Stanisław Broniewski; X. Stoczek, Officyał Arcybiskupa Lwowskiego, i Jan Hoffman, magistratualny Radca i dowodca zbroynych obywatelskich korpusow we Lwowie. Na czele tey deputacyi znajdował się Gubernator królestw Galicyi i Lodomervi, Piotr Hrabia Goess, iako prezes stanow.

N. Cesarz w dowod swey przywiązni dla Xcia Rejenta Angielskiego posłał mu order Złotego Runa i uwolnił go od przysięgi, którą tylko katolicycy kawalerowie wykonywają. Mianował go oraz szefem Austriackiego pułku huzarow, który nosić będzie nazwisko pułku Xcia Rejenta Angielskiego.

C. K. Minister zwiazkow zagranicznych Xże Metternich i C. K. poseł przy dworze Angielskim, Hrabia Meerveldt, mieli szczęście na audyencyi d. 8 b. m. oddać Xciu Rejentowi pierwszy znaki powyższego orderu, drugi własnoręczny list N. Cesarza.

Z Berlina d. 25 Czerwca.

Z prywatnych listow odebranych przez przybyłego tu dziś gońca, który d. 15 b. m. z Londynu wyjechał, dowiadujemy się, iż wysocy Monarchowie Cesarz Rosyjski i Król Pruski zamysłają do 23 lub do 24 Czerwca w Londynie zabawić. N. Cesarz uda się potem przez Hagę do Karlsruhe, a N. Król przez Boulogne i Diżon do Neufszatel, którey to prowincyi żaden ieszcze Monarcha Pruski nie odwiedził. Oba Monarchowie zjechać się znowu mają w Karlsruhe lub w Monachium lub w Wiedniu.

Z Włoch d. 8 Czerwca.

Cesarzową Maryą Ludwiką uroczystie w Parmie d. 6 b. m. została Monarchinią tego kraju ogłoszoną, i tymczasowy rząd postanowiono.

Wysłany na żądanie Korsykanów od Lorda Bentinck do Bastia Angielski Jenerał Montresor wydał tam następujące obwieszczenie:

" Ochotni Korsykanie! Dla waszego uspokojenia uznaję zapotrzebne uwiadomić was, iż na mocy zawartej między Anglią i Francją umowy, Korsyka w niewielu dniach dostanie się pod panowanie N. Króla Ludwika XVIII. Tym końcem ziedzie tu niebawnie nadzwyczajny pełnomocny kommissarz Królewski, dla zaprowadzenia takich urządzeń, jakie teraz Francją szczęśliwą czynia. Tymczasem każdy urzędnik, którego tymczasowo ustanowilem, ma doznawać posłuszeństwa; każde zprzeciwienie się lub wyłamywanie z pod terażniejszego porządku będzie surowo karane. — W głównej kwaterze Bastia d. 31 Maia 1814.

C. T. Mantresor, jen. major,

Podług doniesień z Portoferaio, stolicy wyspy Elby, pod d. 6 Czerwca dało się tam czuć dnia tego dosyć mocne wstrząśnienie ziemi; niezrobiło wprawdzie żadney szkody, ale wszystkich strachem przeraziło. Tęż przysłała tam Xżna Paulina Borghese, siostra Napoleona Bonapartego, który zupełnie jest zdrowy, i codziennie przejeżdża się konno, powozem

lub po morzu p'ływa. Codziennie nadchodzi tam jeszcze jego ekwipaże i rzeczy.

U dworu Neapolitańskiego był d. 24 Maia wielki bal, który napływ celniejszych mieszkańców miasta, znaczna liczba cudzoziemców, Austryaków, Rossyanów, Anglików i t. d. iako też ustawiczna obecność Króla i Królowey świetnym czyniły. D. 29 Maia odprawił Król popis z gwardyą swoją, osadą Neapolu i częścią powracającego z kampanii wojska.

Z Brukseli d. 11 Czerwca.

Królewsko - Pruski korpus pod rozkazami Jenerała Hrabiego Bülow, który dotąd stał w Flandryi, ma przez nasze miasto przeciągnąć i udać się za Ren. W niebytności będącego w Londynie Jenerała Bülow, dowodzi tym korpusem Jenerał Borstel. Część Angielskiego wojska, która tu stoi, uda się do Flandryi, a zastąpi ją osada z Antwerpii. W ostatniem mieście sprzedano materyały okrętowe za bezcen. W porcie tamtejszym znajdowało się 17 nieukończonych okrętów, które teraz rozbieraia. Port ten kosztował Francją kilka set milionów franków.

Korpus Jorka uda się w Luxemburskie.

Gdy w d. 9 Lipca roku 1794 (przed 20 laty) weszły wojska Francuzkie do naszego miasta, dowodzili niemi Jenerałowie Jourdan, Pichegru, Moreau, Bernadotte i Kleber. Jakże różny los spotkał tych pięciu Jenerałów!

D O N I E S I E N I A.

Niżej podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi JW. Prezesa Tryb. Cyw. I. Instancyi I eptu Krak. pod d. 28 Czerwca r. b. do Nr. 1637 zapadley, w oytostwo Rybna w Powiecie i Depart. Frak. sytuowane, do Nassy spadkowej po niegdy ś. p. Kazimierzu i Teressie Jaroszewskich małżonkach pozostałej należące, przez publiczną licytacją w dniu 12 Lipca r. b. w Kancellaryi podpisanego przy ulicy Floryańskiej pod Nr. 537 o godzinie 9 z rana odbywać się mającą, w trzechlet-

nią dzierżawę więcej nad uchwaloną przez Radę familiyną Summę szacunkowa rocznego czynszu dzierżawnego Zp. 3000 w srebrney grubey Courant monecie dającemu wypuszczone zostanie, pod warunkami, które każdego czasu u podpisanego przeczytać można. Wszyscy zatem chęć zadzierżawienia mający, opatrzywszy się w wadium 10% część summy szacunkowej wyrownywające, w dniu godzinie i miejscu wyznaczonych znajdować się zechcą. — W Krakowie d. 29 Czerwca 1814.

Antoni Szałowicz N. P. D. K.

Niżej podpisany do publiczney podaie wiadomości, iż w skutek Rezolucyi JW. Prezesa Tryb. Cyw. I. Inst. Deptu Krak. pod dniem 28 Czerwca r. b. do L. 1037 zapadley, ruchomości po ś.p. Kazmierzu i Teressie Jaroszewskich małżonkach w sprzętach domowych, pościeli, bieliznie, cynie, miedzi, mosiądzu, srebrze, zegarkach, i niektórych kleynocikach, pozostałe, przez publiczną licytacją tu w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod Nr. 97 na dole odbywać się mającą dnia 18 Lipca o godzinie 4tej z rana i 4ciej z południa za gotową srebrną kurant monetę sprzedawane będą. W Krakowie dnia 29 Czerwca 1814.

Antoni Szałowicz, Not. Publ. Dep. Krak.

Ponieważ w dniu 19 Czerwca r. b. w Dziaduszycach i Słupowie w Powiecie Miechowskiem w Gminach i t. d. leżących dobrach dla założoney oppozycyi przez JW. Jana Nep. Hrabie Grodzickiego pomienionych dobr Dziedzica w Krakowie przy ulicy S. Jana pod L. 486 mieszkającego, licytacja do skutku niedoszła, że zaś też oppozycją Wys. T. C. P. I. D. K. wyrokiem swym w dniu 18 m. i r. b. zapadłym co do roczney pańszczyzny i zboża na pniu, którego w samym Słupowie 270 $\frac{1}{2}$ korcy wyłiano, to jest co do przynicy, żyta, ięczmienia, owsa, grochu, prosa, siana, ziemniaków i innych uchylił, oraz na zaspokojenie od kapitału 109,871 zł. pol. gr. 22 W. Janowi de Ghensberg i Tekli z Grodzickich Karasom małżonkom nie mniej WW. Karolowi, Jozefie, Janowi i Romualdowi Psarskim w Krakowie pod L. 97 zamieszkałym od dnia 2go Września 1803 roku przysadzonej rocznie po 5 od 100 rachować się mianey prowizyi kontynuacyi ekzekucyi dozwolił, przeto (zostawiając za podatki skarbowe wszelki czynsz z młynow, karczmi, browaru, piły i innych) co do produktow na pniu z dołączoną roczną pańszczyzną tak w Dziaduszycach iako i Słupowie z przyległościami nowy termin licytacyi na dzień 10ty Lipca r. b. o godzinie 4tej przed południem w Słupowie we dworze wyznacza się, w którym terminie i miejscu WW. licytanci opatrzeni w wadium 1000 zł. pol. stawić się raczą, gdzie przed licytacją o innych warunkach teyże dowiedzą się; chęć zadzierżawienia procentow rocznych w Zbięgach mający, iż też procenta 10 Lipca r. b. naywięcej dającemu zadzierżawione zostaną, każdy chęć licytowania mający, opatrzony w wadium 200 zł. pol. w terminie i miejscu wspomnianym zgłosi się. Dan w Krakowie d. 20 Czerwca 1814.

Jan Kanczy Kowalski, R. T. C. P. I. D. K.

W dniach 7 i 18 Lipca r. b. w Mieście Powiatowem w Szkalbmierzu w domu pod Nr. 75 i na placu obok domu tego, a dniu 9 t. m. Lipca r. b. w Mieście Proszowicach w Ryнку na placu w Powiecie Hebdowskiem, o godzinach zwyczajnych z rana i po południu, sprzedawane będą więcej dającemu, i przybicie strzymiącemu efekta składające się, iako to: w Szkalbmierzu z meblow pokojowych, bielizny stolowey, farfurek, filizanek, strzelby i innych, oraz koni, krow, trzody nierogatey, skor bydłych, tudzież trzech chartow Wołoskich. Zaś w Proszowicach zboża w ziarnie, krow, wozow i innych efektow; wszystko to za gotową zapłatę. Dan w Szkalbmierzu dnia 24 Czerwca 1814.

Jacenty Kawecky, Komor P. H. i Szkalb.

Dnia 16 Czerwca z piatku na sobotę podczas marszu na nocleg w miasteczku Szkalbmierzu w 37 Jegierskim Pułku u W. Kapitana Kałmakowa w nocy ukradziono złoty zegarek bez koperty Maystra Brecheda ze złotą dewiza w ogniwa okrągłe, i z trzema złotymi pieczęciami; na pierwszej wielkiej pieczęci na kamieniu wyrzeźbione są litery M. K. albo Macley Kałmakow, a ostatnie dwie są małe. Wszystko kosztuje właściciela dwadzieścia pięć czerw. zł. złotem. Ktoby ten zegarek wysledził, a w Miasteczku Pinczowie w bataliionie 37go Jegierskiego Pułku właścicielowi oddał, w nagrodę cztery dukaty otrzyma.